

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/40/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2109202104
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2109202104.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: Ing. B. D., nar. X. Z. XXXX, bytom E. H. M. XXX, zast. splnomocnencom: Ing. R. D., E. H. M. XXX, proti žalovaným: 1/ Slovenská republika, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13 a 2/ Slovenská republika, Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Bratislava, Námestie slobody 6, o 18.035,33 eur, o odvolaní Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava, Mierová 19, proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 19. decembra 2012 č. k. 10C/28/2009-205 takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa pripustil, aby do konania na strane „odporcov“ (v tzv. sporovom konaní inak žalovaných, v tejto súv. por. i uvedené ďalej - pozn. odvolacieho súdu) ako ďalší účastník (?) pristúpila „Slovenská republika - Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, IČO 00686832, Mierová 19, Bratislava 212“ (?) a takéto svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 92 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne nad rámec genézy konania (iniciovaného a vedeného žalobcom pôvodne proti trom slovenským republikám, prvej z nich doplnenej označením Ministerstva spravodlivosti SR - ďalej len „MS SR“ druhej označením Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR - ďalej len „MDVaRR SR“ a tretej označením Ministerstva vnútra SR - ďalej len „MV SR“; z ktorých proti tej tretej bola žaloba vzatá späť a konanie už i zastavené) prakticky len návrhom žalobcu z 30. októbra 2012, požadujúcim zapojiť do konania ďalšiu Slovenskú republiku (takto vychádzajúc z logiky žalobcu, osvojenej si tiež napadnutým uznesením, už štvrtú), tentoraz s doplnením za pomlčkou (resp. spojovníkom či rozdeľovníkom) i označenia Ministerstva hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“) a nepotrebnosťou súhlasu so vstupom do konania u toho, kto má v ňom vystupovať ako žalovaný.

Proti takémuto uzneseniu podalo včas odvolanie len MH SR a navrhlo ho zrušiť, namietajúc pritom nedostatkom svojej vedomosti o tom, prečo by malo byť účastníkom konania a tiež nedostatkom akýchkoľvek kompetencií, pre ktoré by v konaní malo reprezentovať štát.

K odvolaniu sa vyjadrilo len MDVaRR SR, ktoré tiež prejavilo názor o nedostatku vedomostí o tom, prečo má byť ďalším účastníkom MH SR a naopak vyslovilo názor, podľa ktorého sféru účastníkov neodôvodnene opustilo MV SR (podľa MDVaRR SR pasívne legitimované); žiaden z ostatných účastníkov potom odvolací návrh nepodal (pokiaľ tak samozrejme s prihliadnutím k uvedenému neskôr vôbec mohli urobiť).

Odvolačný súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. v medziach odvolania celú vec („pripustenia vstupu ďalšej žalovanej do konania“, kde inak z povahy veci je vylúčený len obmedzený prieskum správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa súdom odvolacím, nakoľko vstup ďalšieho účastníka do konania - pokiaľ sa tento skutočne navrhuje - možno len pripustiť alebo nepripustiť,

čiže nič medzitým) a to bez pojednávania (pretože tu nešlo o prejednanie veci samej a ani o žiaden zákonom ustanovený prípad potreby pojednávania aj takejto veci na pojednávani odvolacieho súdu), pričom dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nemožno považovať za správne predovšetkým pre nesprávne (nie celkom úplné) právne posúdenie veci, vedúce jednak k netrvaniu (súdom) na formulovaní požiadaviek žalobcu spôsobom zodpovedajúcim platnému hmotnému i procesnému právu a tiež k pristúpeniu (opäť súdom) na doslova absurdný model, pri ktorého uplatnení by v konaní malo vystupovať toľko štátov, koľko bolo ústredných orgánov štátnej správy považovaných žalobcom za hodné jeho pozornosti (rozumej tak, že od nich bude niečo požadovať).

Podľa § 79 ods. 1 vety prvej, tretej, šiestej a siedmej O. s. p. konanie sa začína na návrh. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

Podľa § 21 ods. 4 vety prvej O. s. p. za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu.

Podľa § 41 ods. 2 O. s. p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Podľa § 43 ods. 1 O. s. p. potom sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní a v uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať; podľa odseku 2 vety prvej rovnakého paragrafu ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania.

Pri vyjdení z obsahu zhoracitovaných ustanovení, ako aj ust. § 92 ods. 1 O. s. p. citovaného už súdom prvého stupňa tak treba súdu prvého stupňa najmä vytknúť, že nevenoval dostatočnú pozornosť už žalobe a po nej i všetkým podaniam žalobcu, pokiaľ sa tieto týkali zmien v okruhu účastníkov konania a že tieto podania neposudzoval predovšetkým podľa ich obsahu a nepokúšal sa aj o postihnutie ich skutočného zmyslu (a v rozsahu, v akom to bolo možné, aj o ich opravu).

Ak by totiž postupoval práve takto, ťažko by mu (čo inak ale obdobne platí aj v prípade žalobcu) mohlo uniknúť to, čo už je tunajším súdom opakovane prízvukovanou všeobecne známou skutočnosťou (bez potreby dokazovania) alebo tiež notoriou a síce, že štát s názvom Slovenská republika je len jeden (a že tu ide aj o právnickú osobu sui generis, spôsobilú byť účastníkom občianskoprávných vzťahov, tu por. aj § 21 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Ústredné orgány štátnej správy (o. i. ministerstvá) sú potom práve onými štátnymi orgánmi, majúcimi za štát v tej - ktorej veci konať, pričom zjavným dôvodom takéhoto zverenia im oprávnenia (ale aj povinnosti) konať za štát je to, že štát nemá (na rozdiel od iných právnických osôb) sídlo ani osoby prejavujúce v občianskoprávných vzťahoch v širšom slova zmysle jeho vôľu. Pre zadefinovanie aj ministerstiev ako právnických osôb - odchylných od štátu (v tejto súv. por. tiež § 35 zákona č. 575/2001 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení) potom nielenže nie je naďalej udržateľné spájanie označovania štátu a štátneho orgánu zaň konajúceho pomlčkou (ako takéto označenie priniesla staršia rozhodovacia prax súdov), pretože by to bolo prejavom snahy vytvoriť právne nemožného križenca dvoch právnických osôb, ale rovnako treba považovať za vylúčené aj spájanie oboch označení čiarkou (kedy už by šlo o dve, resp. i viac samostatných osôb a počet účastníkov konania by sa úmerne tomu rozmnožil) a tunajší súd sa preto už vo svojej skoršej rozhodovacej praxi opakovane vyslovil v prospech označenia rešpektujúceho status jednej osoby ako účastníka konania a druhej len ako osoby za účastníka konajúcej (napr. spôsobom „Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva ...“).

Pri riadení sa týmito úvahami tak ale už prvý prejav záujmu žalobcu na nasmerovaní žaloby aj proti Slovenskej republike (štátu) bolo treba považovať za označenie takejto osoby za účastníčku konania (žalovanú) i s povinnosťou priradenia k takejto osobe aj štátneho orgánu, majúceho za štát konať (kde inak prípadnú neistotu v otázke kompetencií štátnych orgánov šlo eliminovať povolaním do obraznej

„zbroje“ všetkých do úvahy prichádzajúcich orgánov s povinnosťou súdu poznajúceho právo /iura novit curia/ si v tomto urobiť jasno a ďalej konať len s orgánom na to skutočne oprávneným), zároveň však každé neskoršie domáhanie sa účasti štátu v konaní nešlo považovať za návrh na pripustenie vstupu ďalšieho účastníka do konania (nakoľko v ňom takýto účastník už je), ale nanajvýš (odhliadajúc od už spomenutej neistoty v tom, kto má za štát konať) za návrh, aby sa v konaní popri štáte (reprezentovanom niektorým štátnym orgánom) zúčastnil aj niektorý štátny orgán so statusom samostatnej právnickej osoby (resp. aj viac takýchto právnických osôb).

Takýto záujem bolo by však potrebné náležite objasniť a pre prípad jeho potvrdenia viesť žalobcu aj k oprave príslušného podania (v ktorom po prvotnom zapojení štátu do konania už navrhovaný ďalší účastník nemôže byť označený rovnako a z označenia osoby navrhovanej na pristúpenie do konania tak treba odstrániť práve to, čo robí obe označenia totožným (čím je v diskutovanej súvislosti práve „Slovenská republika“, ašpirujúca na to, že bude druhou, treťou či ktoviekoľkou v poradí).

Odvolávajúcemu sa MH SR tak síce nešlo prisvedčiť v tom, žeby nedostatok jeho vedomosti o právnom vzťahu so žalobcom mal byť dôvodom, pre ktorý by pripustenie jeho vstupu do konania ako ďalšieho účastníka nemalo obstať, o tom však napadnutým uznesením ani rozhodnuté nebolo (keďže ním súd prvého stupňa pre neriadenie sa už uvedeným vyššie akceptoval buď opätovné rozšírenie počtu v konaní zúčastnených slovenských republík na tri, alebo rovnako neprijateľne pripustil, aby v konaní vystupoval kríženec štátu a ministerstva).

Oprávnenie napadnúť uznesenie odvolaním za takejto situácie bolo treba priznať obom osobám zakomponovaným do zloženého označenia (štátu i ministerstvu), pretože akýkoľvek iný výklad by bránil odstráneniu zjavne vecne nesprávneho rozhodnutia (k čomu by došlo práve uplatnením názoru, podľa ktorého tu osoby oprávnenej napadnúť uznesenie ani niet).

Jediným možným výsledkom odvolacieho konania bolo potom zrušenie napadnutého uznesenia podľa § 221 ods. 1 písm. b/ aj h/ O. s. p. (v prípade prvého z takýchto ustanovení pre snahu zapojiť do konania aj „osobu“ bez spôsobilosti byť účastníkom konania - ktorú spôsobilosť samozrejme právom nepoznaný kríženec štátu a ministerstva nemá) a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa odseku 2 rovnakého paragrafu.

Povinnosťou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, bez ďalšieho meškania sa pokúsiť urobiť poriadok v okruhu účastníkov a úmerne takejto snahe zvoliť ďalší postup.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.